

Nr 25

Utlåtande i anledning av väckt motion om en mera tidsenlig utformning av reglerna om gäldränta.

Första lagutskottet har behandlat en i andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 166, av herr *Sjönell*. I motionen hemställes att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning och förslag till mera tidsenligt utformade regler om gäldränta.

Motionen har remissbehandlats.

Inledning

Enligt 9 kap. 10 § handelsbalken skall den som lånat penningar för vilka särskild ränta icke blivit utfäst, om betalning ej sker å föreskriven tid, gälda sex procent ränta från förfallodagen. Är ingen förfallotid utsatt, skall enligt samma lagrum utgå fem procent ränta från stämningdagen. I 38 § köplagen stadgas, att i fråga om köparens skyldighet att gälda ränta de i 9 kap. 10 § handelsbalken stadgade grunderna skall äga tillämpning, dock att vid handelsköp, där ej viss tid för köpeskillingens gäldande är utsatt, sex procent ränta skall utgå från den tid godset avlämnades eller, i händelse dess avlämnande blivit av köparen fördröjt, från det dröjsmålet inträdde.

Bestämmelser angående ränta förekommer dessutom i ett flertal andra lagar och författningar. I allmänhet skall ränta utgå efter en viss, oberoende av växlingar i det allmänna ränteläget bestämd räntesats, olika i olika fall.

Sedan riksdagen år 1946 anhållit, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om översyn av de i lagar och författningar förekommande räntebestämmelserna tillkallade chefen för justitiedepartementet i februari 1949 en särskild utredningsman att inom justitiedepartementet biträda med en sådan översyn. Utredningsmannen utförde vissa förberedande undersökningar i ämnet. Framför allt insamlade han ett synnerligen omfattande material angående de olika lagar och författningar, i vilka bestämmelser om ränta över huvud återfinns. Då detta material i slutet av september 1950 överlämnades till departementet, hade utredningen däremot icke resulterat i några utarbetade förslag till ändringar i gällande bestämmelser.

I ett interpellationssvar den 7 mars 1951 (Andra kammarens protokoll nr 9 s. 22) förklarade departementschefen att översynen efter de vidtagna förberedelserna fått vila på grund av att denna utredning i dåvarande statsfinansiella läge ansetts böra få stå tillbaka för andra mera trängande arbetsuppgifter.

Bihang till riksdagens protokoll 1965. 9 saml. 1 avd. Nr 25.

Sedan Kungl. Maj:t den 16 december 1960 bemyndigat departementschefen att tillkalla sakkunniga för översyn av expropriationslagstiftningen, har Kungl. Maj:t den 12 maj 1961 förordnat, att riksdagens skrivelse ej skulle föranleda någon Kungl. Maj:ts vidare åtgärd.

Motionen

Motionären framhåller inledningsvis att en icke skötsam köpare på grund av lagens räntebestämmelser kan genom underlåtenhet att i tid gälda köpeskillingen tilltvinga sig kredit mot en betydligt lägre ränta än normal utlåningsränta i bank. Härefter anföres i motionen följande.

Våra bestämmelser om gäldränta torde numera i icke obetydlig omfattning locka många till att onödigtvis föranleda rättegångar, något som de eljest skulle ha dragit sig för. Den som häftar för en hög köpeskillning — kanske från en långvarig affärsförbindelse — lockas att göra olika tämligen obefogade invändningar väsentligen av följande två skäl. För *det första* kan han räkna med att en tvist inför domstol tar lång och ofta mycket lång tid i anspråk. Den vinst han gör genom att disponera den oguldna köpeskillingen under tiden mot 5 eller 6 % ränta kan helt eller delvis uppväga de rättegångskostnader han kan bli ålagd om han tappar målet. Även om chansen till framgång i rättegången är minimal, blir risken under sådana förhållanden likväl värd att tagas. För *det andra* kan han räkna med att motparten, som i egen rörelse med största säkerhet har och måste ha flerdubbelt högre förräntning av kapitalet än den lagliga räntan ger, på grund härav lätt kan tvingas att träffa för köparen förmånlig uppgörelse. Även om motparten är övertygad om att han kommer att vinna framgång i en rättegång, blir han efter jämförelse mellan förräntningen på kapitalet i den egna rörelsen och den lagliga räntan benägen att likväl acceptera en förlikning, som snabbt ger honom större delen av det fordrade kapitalet tillbaka.

Som nyss nämnts göres i handelsbalkens 9 kap. 10 § skillnad mellan det fall att bestämd förfallodag angivits och det fall då så icke skett. Någon rimlig motivering till att göra en dylik skillnad torde icke finnas, vilket också påpekats i Alméns kommentar till köplagen (not 5 i kommentaren till § 38 i samtliga upplagor).

I köplagens 1 § stadgas att köplagens bestämmelser skall lända till efterrättelse, såvitt ej annat är uttryckligen överenskommet eller eljest må anses avtalat eller ock följer av handelsbruk eller annan sedvänja. Det är emellertid ytterst sällsynt att avtal träffas om dröjsmålsränta. Något handelsbruk eller annan sedvänja torde heller icke ha utbildats beträffande dröjsmålsränta utom i vissa undantagsfall.

De ålderdomliga bestämmelserna om ränta i handelsbalken kan knappast anses lämpade för ett modernt samhälle. Såsom en tänkbar ändring av våra regler om ränta kan föreslås de inom entreprenadjuridiken gällande Svenska teknologföreningens allmänna bestämmelser. § 23 i dessa bestämmelser stadgar, att då likvid ej sker inom föreskriven tid entreprenören tillförsäkras ränta, beräknad efter en räntesats som med 2 % överstiger Sveriges riksbanks gällande lägsta växelränta.

Remissyttrandena

Utskottet har i den ordning § 46 riksdagsordningen föreskriver inhämtat yttrande över motionen från Göta hovrätt och Stockholms rådhusrätt. Därjämte

har tillfälle att avgiva yttrande över motionen beretts *Sveriges advokatsamfund* samt *Skånes och Stockholms handelskammare*.

Advokatsamfundet och Skånes handelskammare tillstyrker motionen. Hovrätten och rådhusrätten tar ej bestämd ställning men är icke avvisande till en utredning. Endast Stockholms handelskammare avstyrker motionärernas hemställan.

Hovrätten tar i sitt yttrande först upp de av motionären åberopade förhållandena som onödigtvis skulle föranleda rättegångar och anför härom:

Vad angår det första av de två skäl, som i motionen åberopas som stöd för påståendet om obefogade invändningar, må till en början sägas, att det väl kan tänkas inträffa, att exempelvis utgiften för dröjsmålsränta efter 6 procent å en viss köpeskillning så mycket understiger utgiften för låneränta efter 8 procent å ett belopp motsvarande köpeskillningen, att gäldenären får en vinst — på grund av räntedifferensen — även om han förpliktas ersätta borgenärens rättegångskostnader. Med hänsyn till de betydande rättegångskostnader, som icke minst en långvarig process brukar medföra, torde emellertid en räntevinst av angivet slag endast i undantagsfall kunna uppkomma för gäldenären, i synnerhet som denne, om han förlorar målet, också får stå sina egna rättegångskostnader. Det må här även påpekas att en gäldenär, som gör ohemula invändningar, äventyrar såväl sina framtida kreditmöjligheter som sitt anseende i övrigt hos sina affärsförbindelser, vilket på längre sikt kan ställa sig dyrt. I detta sammanhang kan därjämte nämnas, att en borgenär, som genom utebliven betalning lidit större skada än den som täckes genom moraräntan i vissa fall torde ha möjlighet att på dylik grund erhålla skadestånd. (Se Almén-Eklund, Om köp och byte av lös egendom, Stockholm 1960, s. 503 f).

Även om man utgår från att gäldenären ej på ovannämnda sätt gör en räntevinst genom dröjsmål med köpeskillningens erläggande, kan han otvivelaktigt tänkas ha intresse av att söka förhåla en rättegång. För en gäldenär med likviditetssvårigheter torde nämligen det viktigaste vara, icke dröjsmålsräntans höjd, utan möjligheten att under viss tid kunna förfoga över köpeskillningen. Gäldenären kan behöva kapitalet till exempel för att fullborda en påbörjad investering i sin rörelse eller för att avvärja ett akut konkurshot från någon borgenär. Om gäldenären i sådana eller liknande situationer har att erlagga dröjsmålsränta med exempelvis 5 eller 8 procent torde vara av sekundärt intresse för honom. Dröjsmålsräntans höjd är sålunda med all sannolikhet ej den primära anledningen för honom att söka förhåla processen.

Jämväl det andra skälet, som i motionen andrages som stöd för påståendet om obefogade invändningar, synes mindre hållbart. Om nämligen borgenären, såsom i motionen sägs, i sin rörelse måste ha flerdubbelt högre förräntning av kapitalet än den lagliga räntan ger, torde det för borgenärens villighet till förlikning vara av relativt ringa betydelse om sistnämnda ränta utgör, till exempel, 5 eller 8 procent. Det som i första hand kan antagas göra borgenären benägen för förlikning är hans intresse av att snarast kunna förfoga över köpeskillningen. Denna synpunkt kommer för övrigt fram i motionen. Men därmed är också sagt att dröjsmålsräntans höjd, om vilken det i ärendet är fråga, spelar en jämförelsevis underordnad roll för borgenärens handlingsätt.

Motionen synes närmast taga sikte på handelsköp med köpeskillningar, som uppgår till betydande belopp. Dylika köp kan antagas förekomma mest hos

köpmän med omfattande rörelser. Sådana köpmän torde i allmänhet ingå skriftliga avtal. I avtalen kan en särskild klausul om dröjsmålsränta utan större olägenhet intagas. Med hänsyn härtill och med beaktande av att avtalsfrihet i princip råder om dröjsmålsräntans höjd kan med visst fog hävdas, att den i lag angivna dröjsmålsräntan är av mindre betydelse vid sådana köp som främst avses i motionen.

Vidare bör uppmärksamheten fästas på den omständigheten att motionären utgår från att räntan på allmänna lånemarknaden är högre än räntan enligt ifrågavarande lagrum i handelsbalken. I ett läge då förhållandet mellan nämnda räntesatser är det omvända, brister redan på grund därav det i motionen förda resonemanget.

Hovrätten framhåller därefter att de av motionären anförda skälen icke synes bärande och att hovrätten ej för egen del har någon erfarenhet av att gällande regler lett till olägenheter eller svårigheter. Reglernas betydelse synes enligt hovrätten numera icke vara alltför stor och det kan då vara en viss fördel att ha en fast, schablonmässigt bestämd regel. Härefter uttalar hovrätten följande.

Trots detta kan emellertid visst ifrågasättas, om icke en modernisering av dessa regler bör genomföras. Lagens grund för att dröjsmålsränta skall utgå är att borgenären skall ha ersättning för avsaknaden av sitt kapital. Borgenären skall med andra ord ha ersättning för att han till förmån för gäldenären under viss tid måste avstå från de möjligheter att förvärva varor och tjänster, som förfogandet över kapitalet innebär. Priset för dylik dispositionsrätt över ett kapital — räntan — är beroende av det allmänna ekonomiska läget och varierar. Något bärande skäl till att just den i 9 kap. 10 § handelsbalken angivna räntan skall vara oföränderlig och därigenom isolerad från kreditmarknaden i övrigt, torde svårligen kunna påvisas. Än mindre synes någon anledning finnas att dröjsmålsräntans höjd skall vara beroende av huruvida bestämd förfallodag avtalats.

Förutom i handelsbalken finns regler om ränteersättning även i andra lagar, exempelvis i expropriationslagen 55 §, lagen om allmänna vägar 19 §, lagen om nyttjanderätt till fast egendom 4 kap. 19 §, växellagen 48 och 49 §§ samt checklagen 45 och 46 §§. Vid en ändring av 9 kap. 10 § handelsbalken bör övervägas motsvarande ändringar i andra lagar, som har bestämmelser om ränteersättning.

Rådhusrättens yttrande har följande lydelse.

Bestämmelsen i 9 kap. 10 § handelsbalken är enligt sin generella natur tillämplig i en mångfald situationer, som sinsemellan kunna vara mycket olikartade. Gemensamt är att mellan kontrahenterna — den betalningsberättigade och den betalningsskyldige — icke träffas någon överenskommelse om ränta. Bestämmelsens syfte är att bereda den betalningsberättigade ersättning för den skada som tillskyndas honom genom att likvid inflyter vid en senare tidpunkt än den då betalning skolat erläggas.

Vanligen består skadan däri att vederbörande betagits möjlighet att under dröjsmålstiden bereda sig avkastning av det ifrågavarande kapitalbeloppet. Skadans storlek är helt beroende av på vilket sätt borgenären avsett att förfoga över beloppet. Den ekonomiska förlusten är av en helt annan storlek, om borgenären gått miste om en osedvanligt vinstgivande affär än om han endast förlorat vanlig bankränta. I en mängd fall har den betalningsberättigade icke avsett att

över huvud taget göra beloppet räntebärande. Såsom motionären framhållit kan, då det gäller stora belopp, en rörelseidkare tillskyndas svår, ibland oöverskådlig skada genom att förfallna fordringar icke inflyta, desto mera oeffterrettligt om den försumlige gäldenären på grund av låg dröjsmålsränta profiterar på sin försumlighet.

En generell bestämmelse om dröjsmålsränta måste vara så utformad att den kan anses genomsnittligt tillfredsställande. Det är en ofrånkomlig följd av en generell räntesats att den i vissa fall ger ett otillfredsställande resultat; den kan otillbörligt gynna ibland borgenären och ibland gäldenären. Det är uppenbart, att olägenheten blir än större om man fastställer en räntesats, mycket låg eller mycket hög, som träffar rätt endast i ytterlighetsfallen.

Av stor betydelse i detta sammanhang är att, såsom motionären också anmärkt, det står var och en fritt att avtalsvis tillförsäkra sig det ränteskydd som han finner påkallat av omständigheterna. Det måste antagas att de stora företagare, för vilka betalningsmora medför avsevärd skada, begagna sig av denna möjlighet.

Med dessa allmänna reflexioner vill rådhusrätten icke ha ställt sig avvisande till en utredning i det av motionären angivna hänseendet. Det är tänkbart, att de i lagrummet i fråga bestämda räntesatserna kunna behöva justeras. Det är också tänkbart att differentiera räntan med hänsyn till gäldens natur, exempelvis att bestämma en högre ränta i de fall då båda kontrahenterna äro köpmän. Även andra metoder kunna finnas praktikabla. Det kan också ifrågasättas, om icke moraräntan bör vara densamma vare sig förfallodag är bestämd eller icke. Möjligen kan det också övervägas, om det är alldeles självklart att försträckningar och köpeavtal skola följa samma regler.

Det må anmärkas, att en utredning kan vara påkallad även av den anledningen att redan tolkningen av gällande bestämmelser är föremål för delade meningar såväl i litteraturen som i praxis. Detta är, bland annat, förhållandet med frågan huruvida föreskrift om betalning vid leverans skall anses innefatta att viss tid blivit bestämd eller om — såsom mycket auktoritativa uttolkare hävdad — detta är fallet endast om viss dag för leveransen angivits. En annan fråga är om icke då skulden löper med låg ränta borgenären bör vara berättigad att vid dröjsmål med betalningen tillgodoräkna sig den högre moraräntan som lagen föreskriver för fall då ränta icke blivit avtalad.

Det ankommer icke på rådhusrätten att i detta sammanhang närmare ingå på de många problem som kunna uppkomma vid bestämmandet av dröjsmålsränta; en utförlig framställning rörande gäldsförhållanden som icke ha samband med kreditgivning har lämnats av professor Knut Rodhe i hans arbete *Obligationsrätt*, s. 573—583.

Advokatsamfundet åberopar följande skäl för en översyn av reglerna om dröjsmålsränta.

Mot bestämmelserna i 9 kap. 10 § handelsbalken kan till en början anmärkas att något giltigt skäl icke synes föreligga för skillnaden i räntefot i det fall att förfallodag bestämts och det fall att förfallodag icke blivit bestämd. Redan lagkommittén fann denna åtskillnad opåkallad, och lagberedningen delade denna uppfattning (se *Almén-Eklunds* kommentar till köplagen, fjärde upplagan, sid. 495, not 5 och *Hasselrot*, *Juridiska skrifter*, V, sid. 107).

För det fall att bestämd förfallodag icke avtalats kan vidare starkt ifråga-

sättas rimligheten av att ränta skall utgå först från stämningdagen. Goda skäl synes kunna anföras för den ståndpunkten att dröjsmålsränta bör beräknas från den dag då gäldenären bevisligen blivit krävd. Det är svårt att se varför borgenären skall vara nödsakad att vidtaga rättsliga åtgärder för att göra sin fordran räntebärande.

Slutligen må erinras om att de nu gällande reglerna många gånger givit anledning till tvekan i rättspraxis huruvida betalningstid skall anses vara bestämd eller icke och från vilken dag ränta i särskilda fall skall beräknas (se *Hasselrot*, a.a., sid. 112 ff., och *Rodhe*, Obligationsrätt, sid. 575 ff.). Vid en översyn av reglerna om dröjsmålsränta bör undersökas möjligheten att meddela klarare bestämmelser i dessa hänseenden.

Sedan advokatsamfundet i likhet med hovrätten uttalat stark tvekan om det berättigade i de av motionären särskilt åberopade missförhållandena, anför samfundet avslutningsvis följande beträffande tillskapandet av en variabel räntesats.

Enligt motionärens uppfattning skulle det vara önskvärt med en variabel räntesats, exempelvis 2 procent över riksbankens vid varje tid gällande lägsta växelränta. En dylik regel skulle emellertid vara förbunden med påtagliga olägenheter. Vid verkställande av domar skulle de exekutiva myndigheterna bli nödsakade att utreda i vad mån och vid vilka tidpunkter riksbanksräntan ändrats samt verkställa därav föranledda ränteberäkningar. En variabel räntesats står vidare i strid med önskemålet att parterna skall veta vad konsekvensen blir av ett dröjsmål med erläggande av betalning i rätt tid. Härtill kommer att de ifrågavarande lagbestämmelserna är dispositiva, varför den kreditgivare, som icke vill nöja sig med legal dröjsmålsränta, har möjlighet att såsom villkor för beviljandet av kredit fordra att hans medkontrahent utfäster sig att gälda ränta efter andra grunder.

Skånes handelskammare kan vitsorda att bestämmelserna om dröjsmålsränta kan medföra otillfredsställande konsekvenser men ifrågasätter likväl om det icke i någon mån är en överdrift att påstå att räntereglerernas utformning lockar många gäldenärer till onödiga rättegångar. Handelskammaren finner emellertid bärande skäl för en anpassning av dröjsmålsräntan efter gällande ränteläge och anför härom följande.

Att de nuvarande reglerna på åtskilliga håll anses otillfredsställande framgår av det förhållandet att exempelvis entreprenörer och varuleverantörer i viss omfattning genom avtal med sina avnämare förbehåller sig en högre dröjsmålsränta än den som föreskrives i de dispositiva lagreglerna. Motionären har som exempel härpå anført den ränteregeln som finns intagen i Svenska teknologföreningens allmänna bestämmelser och som stadgar att, då likvid ej sker inom föreskriven tid, entreprenören tillförsäkras ränta, beräknad efter en räntesats som med 2 procent överstiger Sveriges riksbanks gällande lägsta växelränta. Som ett annat exempel kan nämnas att dröjsmålsräntan emellanåt fixeras till den checkräkningsränta jämte kreditivavgift, som svenska banker allmänt tillämpar, dock lägst viss närmare angiven procentsats. Det torde emellertid ofta te sig motbjudande för en säljare att framställa krav på en högre ränta än den

i lag angivna, eftersom en sådan åtgärd med rätt eller orätt av köparen kan uppfattas som ett utslag av misstänksamhet, något som kan ha en ogynnsam inverkan på förhandlingsläget.

I sitt yttrande dryftar därefter handelskammaren vissa i sammanhanget aktuella spörsmål och uttalar i dessa delar:

Vid en översyn av reglerna om dröjsmålsränta uppkommer den i motionen berörda frågan, om skäl finns att bibehålla nu rådande skillnad mellan det fall att bestämd förfallodag angivits och det fall att så icke skett. Även om, såsom motionären anmärkt, i Alméns kommentar till köplagen uttalats att någon rimlig förklaring till en sådan skillnad icke torde finnas, synes till stöd för den nuvarande utformningen kunna åberopas, att en borgenär som föreskrivit bestämd förfallodag därigenom kan ha gett uttryck åt ett speciellt önskemål om skyndsamt likvid och att den högre räntan därvid skall utgöra en starkare press på gäldenären att fullgöra betalning. Att bibehålla nuvarande system med skilda räntesatser är emellertid enligt Handelskammarens mening icke att förorda.

I detta sammanhang vill Handelskammaren också erinra om det otillfredsställande förhållandet att, om förfallodag ej bestämts, dröjsmålsränta vid civilt köp börjar löpa först sedan krav genom stämning delgivits gäldenären. Upprepade krav jämte icke infriade betalningslöften medför ofta att avsevärd tid förflyter innan borgenären slutligen anhängiggör sin talan vid domstol och gäldenären kan på så sätt erhålla en långvarig räntefri kredit. Även i nu angivna hänseende synes en författningsändring böra övervägas.

Vad härefter gäller frågan om dröjsmålsräntan bör vara fixerad till viss procentsats eller ej kan praktiska skäl måhända åberopas för en i lag inskriven fast räntesats. Från affärsmässig synpunkt och med hänsyn till önskvärdheten att lagen icke skall behöva ändras vid eventuella större fluktuationer i ränteläget synes dock Handelskammaren övervägande skäl föreligga för en rörlig räntesats. Åtskilligt talar därvid för att en anknytning sker till riksbankens diskonto. I betraktande av den relation som erfarenhetsmässigt råder mellan diskontot och den ränta som normalt får erläggas för kortfristiga lån synes det Handelskammaren som om den legala räntesatsen i vart fall icke bör sättas lägre än att den med 2 procent överstiger diskontot. Någon bestämd uppfattning om den procentsats, med vilken den legala räntan lämpligen bör överstiga diskontot, är Handelskammaren emellertid icke beredd att på detta stadium uttala.

Avslutningsvis förklarar handelskammaren att den tillstyrker att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om en översyn av räntebestämmelserna i 9 kap. 10 § handelsbalken och 38 § köplagen.

Stockholms handelskammare framhåller att räntebestämmelser finns i ett flertal lagar, t. ex. växellagen och checklagen, och att för en ändring av reglerna om dröjsmålsränta skulle erfordras en utredning rörande övriga i lag fastställda räntesatser. Problemet är därför enligt handelskammaren av väsentligt större räckvidd än motionären förutsatt. Handelskammaren finner att en utredning

rörande de i lag fastställda räntesatserna icke är påkallad för närvarande och avstyrker därför bifall till motionärens hemställan.

Utskottet

Enligt 9 kap. 10 § handelsbalken skall den, som lånat penningar för vilka särskild ränta icke blivit utfäst, erlægga sex procent ränta från förfallodagen om betalning ej sker å föreskriven tid. Är förfallotid ej utsatt, skall enligt samma lagrum utgå fem procent ränta från stämmningsdagen. I köplagen är huvudregeln att dessa grunder skall äga tillämpning i fråga om köparens skyldighet att gälda ränta.

I förevarande motion framhålles att en köpare på grund av lagens räntebestämmelser kan genom underlåtenhet att i tid betala köpeskillingen tilltvinga sig förmånlig kredit, vilket torde locka till onödiga rättegångar. Motionären anser därför att bestämmelserna bör ändras, förslagsvis så att ränta beräknas efter en rörlig räntesats som med två procent överstiger riksbankens gällande lägsta växelränta. Motionen utmynnar i hemställan om utredning och förslag till mera tidsenligt utformade regler om gäldränta.

Såsom framgår av remissvaren torde de av motionären påtalade olägenheterna icke vara särskilt framträdande. Emellertid har under remissbehandlingen framhållits att andra förhållanden kan tala för en modernisering av ifrågavarande regler. Sålunda har Göta hovrätt anfört att något bärande skäl till att den i 9 kap. 10 § handelsbalken angivna räntan skall vara oföränderlig och därigenom isolerad från kreditmarknaden i övrigt svårligen torde kunna påvisas. Jämväl Skånes handelskammare har förordat en rörlig räntesats, anknuten till riksbankens diskonto. Även i andra avseenden har kritik riktats mot ifrågavarande räntebestämmelser. Från flera håll har nämligen, såsom ock skett i motionen, ifrågasatts skäligheten av skilda räntesatser beroende på om förfallodag avtalats eller ej. Likaledes har erinringar anförts mot att, då förfallodag ej bestämts, ränta skall utgå icke från den tidpunkt då krav framställts utan först från stämmningsdagen. Vad sålunda och i övrigt förekommit under remissbehandlingen giver enligt utskottets mening vid handen att en översyn av ifrågavarande bestämmelser bör företagas.

Emellertid upptar jämväl åtskilliga andra lagar och författningar stadganden om ränta. Såsom påpekats under remissbehandlingen bör därför den nu aktualiserade frågan bedömas under hänsynstagande till även andra legala räntebestämmelser, och utskottet vill uttala sig för att en sådan mer omfattande översyn kommer till stånd. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att avgöra på vilket sätt och i vilket sammanhang förevarande spörsmål lämpligen bör upp- tagas till närmare övervägande.

Under hänvisning till vad ovan uttalats får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av förevarande motion, II: 166, i

skrivelse till Kungl. Maj:t måtte giva till känna vad utskottet i det föregående anført.

Stockholm den 27 april 1965

På första lagutskottets vägnar:

INGRID GÄRDE WIDEMAR

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herrar Erik Svedberg*, Ernulf, Arvidson, Hjorth, Ferdinand Nilsson, Schött och Lundin;

från andra kammaren: fru Gärde Widemar, fru Johansson*, fru Kristensson, herr Gustafsson i Borås, fröken Bergegren, fru Lindekvist, fröken Andersson i Strängnäs och herr Larsson i Öskeviksby*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.